

מסורת הש"ס

(א) וַיִּבְנוּת כ: סא, א, ג) [שס כ: א] (א) וַתִּסְתַּחֲפֹא פ"ד ע"ש, ד) וַיַּע' תוֹס' סוטה מז, ד"ה סגן, ט) וַתְּבוֹנוֹת ח, א) לַעֲלֵי ית, כ"מ קו: כ"ב ס: א) וַיִּבְיֵן קי"ג, ח) וַלְעִילַת, ט) וַבְּצִירִיתָא קאמר כ"ג, י) וַבְּרִיתָא קתני כ"ג,

»
»

תורה אור השלם

1. וכן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלקהיו כי גזר שמן משחת אלקהיו עליו אני יי: ויקרא כא יב
2. בית דוד בה אמר יי דינו לבקר משפט והצילו גזול מיד עושק פן תצא כאש תִּקְחֶיָה וְעָרְהָ וְאֵין מִכְבָּה מִפְּנֵי רַע מַעֲלָלִים:

דימהו כא יב
3. הַתְּקִישְׁשׁוּ וְקִישְׁוּ הַגּוֹי לא נבקש: צפניה ב א
4. ואם שור נגזר הוא מתחלל שלשם והועדו בבעליו ולא ישמרו וְהַמִּית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשּׁוֹר יִקָּלֵךְ וְגַם בְּעֻלְיו יִדְּקוּת: שמות כא כט
5. וְעַמְדוֹ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יי לפני הכהנים והשפטים אֲשֶׁר יִדְּיוּ בַיָּמִים הָהֵם: דברים יט יז

»
»

גליון הש"ס

גמ' דרביה בית דור. עין בשער המלך פ"ה מהל' יס"ט ה"ה שניהל דברי השטה מקובלת מה שגזר בזה בשם תוספת הרא"ש:

»
»

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואסור לקיימה צניעות שניה: (ב) שם א"ה מביתו נמו לא. ג"כ כניל' להגיה: (א) רש"י ד"ה וש"מ וכו' בשורה שיהו: (ד) תוס' ד"ה ושמע וכו' ואכלים וכל העם משמאלו אלמא: (ה) ד"ה ינאי וכו' שגא' בי אס:

»
»

מוסף רש"י

יבא עשה. דיכמה יבא עליה (יבמות ב.). גזירה ביאה ראשונה. דמקיים בה עשה ומלי למדוח, אטור ביאה שניה. ללא מלי למדוח, דהא חייקים בה עשה (שם ב.). התקיששו. לשון יוקע, אדם המשוה עצמו וסר דרכו (צפניה ב א): א) הסר קט מבין עיניו מחלה, כמו (שמות ח) לקושש קט, כלומר קשוט עמלך (ושב"ט ב"ב ט.).

ואין עשה. יכמה יבא עליה (דברים כה):

מקיימא מצות עשה ציאה שניה לאו מצות יצוס הוא: **ומן המקדש לא ינא**. צכהן גדול אונן כתיב (ויקרא כה) דהא כתיב לעיל מיניה

לאציו ולאמו לא יעמא: **מקדושו לא ינא**. כלומר יעשה חיזוק

א ואין עשה דוחה לא תעשה ועשה אלא מן האירוסין אמאי יבא עשה וידחה לא תעשה (גזירה ביאה ראשונה אמו ביאה שניה תניא נמי הכי (ג) אם קדמו ובעלו ביאה ראשונה קנו ואסור (ה) לקיימן בביאה שניה: מת לו מת כו': ת"ר יומן המקדש לא יצא לא יצא עמהן אבל יוצא הוא אחריהן כיצד הן נכסין והוא נגלה הן ניגלין והוא נכסה: ויוצא עד פתח כו': שפיר קאמר ר' יהודה אמר לך רבי מאיר אי הכי (ו) לביתו נמי לא אלא ה"ק מן המקדש לא יצא מקדושתו לא יצא וכיון דאית ליה הכירא לא אתי למינגע ורבי יהודה אגב מרריה דילמא מקרי ואתי ונגע: כשהוא מנחם: ת"ר (ז) כשהוא עובר בשורה לנחם את אחרים סגן ומשוה שעבר בימינו וראש בית אב ואבלים וכל העם משמאלו הוכשהוא עומד בשורה ומתנחם מאחרים סגן מימינו וראש בית אב וכל העם משמאלו אבל משוה שעבר לא אתי גביה מ"ט חלשא דעתיה סבר קא חדי בי א"ר פפא ש"מ מהא מתניתא תלת שמע מינה (י) היינו סגן היינו ממונה ושמע מינה אבלים עומדין וכל העם עוברין ושמע מינה אבלים לשמאל המנחמין הן עומדין ת"ר בראשונה היו אבלים עומדין וכל העם עוברין והיו ב' משפחות בירושלים מתגרות זו בזו זאת אומרת אני עוברת תחלה וזאת אומרת אני עוברת תחלה התקינו שיהא העם עומדין ואבלים עוברין: (חזר והלך וסיפר סימן): אמר רמי בר אבא החזיר רבי יוסי את הדבר ליושגו בציפורי שיהיו אבלים עומדין וכל העם עוברין ואמר רמי בר אבא התקין רבי יוסי בציפורי ה שלא תהא אשה מהלכת בשוק ובנה אחריה משום מעשה שהיה ואמר רמי בר אבא התקין ר' יוסי בציפורי שיהיו נשים מספרות בבית הכסא משום ייחוד אמר רב מגשיא בר עות שאילית את רבי יאשיה רבה בבית

עלמין דהוצל ואמר לי יאין שורה פחותה מעשרה בני אדם (יא) ואין אבלים מן המנין בין שאבלים עומדין וכל העם עוברין בין שאבלים עוברין וכל העם עומדין: כשהוא מתנחם כו': איבעיא להו כי מנחם הוא אחריני היכי אמר להו ת"ש והוא אומר תתנחמו היכי דמי אילימא כי מנחמי אחריני לדידיה אמר להו איהו תתנחמו נחשא קא רמי להו אלא (כ) כי מנחם לאחריני אמר להו תתנחמו ש"מ: מלך לא דן כו': אמר רב יוסף לא שנו אלא מלכי ישראל (כא) אבל מלכי בית דוד דן ודנין אותן (כב) כתיב בית דוד כה אמר ה' דינו לבקר משפט ואי לא דיינינן ליה אינהו היכי דייני והכתיב הַתְּקִישְׁשׁוּ וְקִישְׁוּ וקושו ואמר ר"ל (כג) קשט עצמך ואחר כך קשט אחרים אלא מלכי ישראל מ"ט לא משום מעשה שהיה דעבדיה דינאי מלכא קמל נפשא אמר להו שמעון בן שטח לחכמים תנו עיניכם בו ונדרגנו שלחו ליה עבדך קמל נפשא שדריה להו שלחו ל' תא אנת נמי להכא (כד) והועד בבעליו (כמהרה תורה יבא בעל השור ויעמוד על שורו אתא ויתיב א"ל שמעון בן שטח ינאי המלך עמוד על רגליך ויעידו כך ולא לפנינו אתה עומד אלא לפני מי שאמר והיה העולם אתה עומד שנאמר (ועמדו שני האנשים אשר להם הריב וגו') אמר לו לא כשתאמר אתה אלא כמה שיאמרו חבריך

כהן גדול פרק שני סנהדרין

יב.

היינו סגן היינו ממונה. וליכא למימר דהיינו משום שעבר דפשיטא דלא מיקרי ממונה והר"ר יעקב צר' יהולדק פירש דמשמע מממני' גם כשהוא מתנחם מאחרים דממונה ממלעו ומוסיף הוא כל העם אומר לו וכו' (ט) ובצריי' וקאמר משום שעבר לא אתי גביה: **ושמע מינה אבלים משמאל וכו'**.

פירוש דתנן ממלעו צינו לצין העם (י) בצרייתא קתני ראש בית האז ואכלים (י) משמאלו וכל העם אלמא שיהו העם ראשונים משמאלו ואס כן האכלים היו משמאל העם: **אבל מלכי בית דוד דן ודנין אותו**. וא"ת וכי איך יכול לדון והא אמרינן לעיל אין מוסיפין מלך צנסהדרין משום דכתיב לא תענה על ריב וי"ל דהכא מיירי דוקא לדון דיני ממונות דלא חככת לן אס לא יוכלו לענות אחריי כדלמרי' (לקמן כג): דיני ממונות מתחילין מן הגדול ומיניה קשה דאפילו דיני נפשות נמי אשכחן כדכתיב (ש"א כה) ויחזור [גס] דוד [את] חרבו דהא לקמן (דף לו): ילפינן מיניה דיני נפשות מתחילין מן הצד וכיון שהיה חושב דוד עצמו למלך היאך היה דן עממה וי"ל כיון שהיה אותו הדין לכדוד על שמרד נצל צו לא היה לו צושת אס ידצרו האחרים לפניו אבל בשאר מלכי בית דוד ודאי אין דנין דיני נפשות כדפרישית: **ינאי** המלך עמוד ע"ר רגליך ויעידו בר. ואס תאמר והא אמרינן התם אפי' ת"ח א"ס לעמוד משום דהאי עשה והאי עשה ועשה דכדוד תורה עדיף כדלמר צפרק שצועת העדות (דף ל: ושס) וכיון דתכס אינו לריך לעמוד כ"ס מלך דטעי עדיף מלך מת"ח כדקאמר לקמן דאפי' למי"ד הרב שמחל על כדודו כדודו מחול מלך שמחל על כדודו אין כדודו מחול שנאמר שום תשים עליך מלך וכו' וי"ל דודאי עשה דכדוד תורה עדיף וא"כ אעפ"י שאין ת"ס היה לריך לעמוד ינאי היה לריך לעמוד והאי דת"ס יכול למחול על כדודו משא"כ מלך הוא משום קרא דקאמר שום וגו' שמהא חימתו עליך כי כדודו צא לו משום דמצות המקוס כך הוא ואין יכול להפקיע מצות המקוס אבל ת"ס תורתו דלילה ויכול למחול היטב על כדודו דשלו היא כדלמרי' צמס' ע"ז (דף יט.) בתחלה נקראת על שמו של הקצ"ה ולצמוק נקראת על שמו שנאמר (ט) אס צתורת ה' חפצו וצתורתו יהגה יומם ולילה: **ינאי** המלך עמוד ע"ר רגליך וכו'. והא דלמרינן פרק שצועת העדות (דף ל: ושס) שאס ראו להוסיב שניהם מוסיפין דאינו אסור אלא אחד עומד ואחד יושב ואס כן לא היה המלך לריך לעמוד וצלנד שיבצ

איתו

נפשא אמר להו שמעון בן שטח לחכמים תנו עיניכם בו ונדרגנו שלחו ליה עבדך קמל נפשא שדריה להו שלחו ל' תא אנת נמי להכא (כד) והועד בבעליו (כמהרה תורה יבא בעל השור ויעמוד על שורו אתא ויתיב א"ל שמעון בן שטח ינאי המלך עמוד על רגליך ויעידו כך ולא לפנינו אתה עומד אלא לפני מי שאמר והיה העולם אתה עומד שנאמר (ועמדו שני האנשים אשר להם הריב וגו') אמר לו לא כשתאמר אתה אלא כמה שיאמרו חבריך

איתו

נפשא אמר להו שמעון בן שטח לחכמים תנו עיניכם בו ונדרגנו שלחו ליה עבדך קמל נפשא שדריה להו שלחו ל' תא אנת נמי להכא (כד) והועד בבעליו (כמהרה תורה יבא בעל השור ויעמוד על שורו אתא ויתיב א"ל שמעון בן שטח ינאי המלך עמוד על רגליך ויעידו כך ולא לפנינו אתה עומד אלא לפני מי שאמר והיה העולם אתה עומד שנאמר (ועמדו שני האנשים אשר להם הריב וגו') אמר לו לא כשתאמר אתה אלא כמה שיאמרו חבריך

נפנה

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»

»
»